

VB Săptămânal

Economia în redinamizare în T3 | 18 decembrie 2023

dr. Andrei Rădulescu Director Analiză Macroeconomică, Banca Transilvania | andrei.radulescu@btr.ro | (+4)0374.697.575

REPUBLICA MOLDOVA

Conform estimărilor Biroului Național de Statistică (BNS) PIB-ul s-a redinamizat în T3, crescând cu 2.6% an/an, pe fondul contribuției exportului net (8.9 puncte procentuale). La nouă luni economia a scăzut cu 0.4% an/an, ca urmare a declinului investițiilor productive și consumului populației cu rate anuale de 3.8%, respectiv 3.9%.

Pe de altă parte, datele BNS confirmă tendința de decelerare pentru ritmul anual al prețurilor de consum, la 5.45% în noiembrie (minimul din august 2021, după cum se poate nota în al doilea grafic). Previzionăm creșterea prețurilor de consum cu rate medii anuale în decelerare de la 28.6% în 2022, la 14.0% în 2023, 3.9% în 2024 și 3.1% în 2025. La ultima ședință de politică monetară din 2023 Banca Națională a Moldovei (BNM) a menținut rata de dobândă de referință la 4.75%.

Climatul din piețele internaționale și factorii interni au avut impact pe piața financiară în săptămâna 11-15 decembrie.

La nivelul pieței monetare ratele de dobândă au continuat să crească: CHIBOR la trei luni cu 0.6% la 8.86%, iar CHIBOR la șase luni cu 0.3% la 9.15%.

Pe piața titlurilor de stat ratele de dobândă au stagnat: pe scadențele trei luni și șase luni la 3.03%, respectiv 5.90%. Ministerul Finanțelor nu a derulat licitații săptămâna trecută. EUR/MDL s-a apreciat cu 2.3% la 19.5338, iar USD/MDL a crescut cu 0.8% la 17.8717 la BNM, după cum se poate nota în ultimul grafic alăturat.

INTERNAȚIONAL

În **Zona Euro** ameliorarea încrederii investitorilor în decembrie (indicatorul ZEW la maximum din februarie) exprimă perspective mai bune pentru dinamica economiei în 2024, după scăderea pe parcursul ultimelor șapte luni (aspect evidențiat de indicatorul PMI Compozit, estimat de Markit Economics). Pe de altă parte, industria a continuat declinul în octombrie, cu 6.6% an/an. La ședința de politică monetară din decembrie Banca Centrală Europeană (BCE) a revizuit scenariul macroeconomic central, a menținut ratele de dobândă și a semnalat un proces de consolidare pe termen scurt.

Banca centrală din **Rusia** (în primele 15 economii ale lumii, cu un PIB nominal de 2.28 trilioane USD) a continuat să majoreze rata de dobândă de referință, de la 15% la 16%, la ultima ședință din 2023, pentru contracararea presiunilor inflaționiste și ancorarea așteptărilor cu privire la dinamica prețurilor de consum în convergență spre nivelul țintă. La nivelul **României** accelerarea comenzilor noi în industria prelucrătoare la 7.7% an/an în octombrie exprimă perspective mai bune pentru dinamica industriei în 2024 (după ajustarea cu 4.8% an/an din perioada ianuarie – octombrie). Totodată, investițiile nete în economie s-au majorat cu 14.4% an/an în medie la nouă luni din 2023. De asemenea, deficitul de cont curent s-a ajustat cu 20.2% an/an la 18.3 miliarde EUR în perioada ianuarie – octombrie 2023. Nu în ultimul rând, dinamica anuală a prețurilor de consum a decelerat la 6.72% în noiembrie, minimum din septembrie 2021.

Evoluțiile macroeconomice din principalele blocuri economice ale lumii, știrile companiilor listate și dinamica din piețele internaționale de materii prime s-au resimțit pe piața financiară mondială săptămâna trecută. Ratele de dobândă la titlurile de stat pe scadența 10 ani au scăzut, indicii bursieri au crescut, iar cursul mediu al dolarului american s-a depreciat comparativ cu EUR (referința BCE).

Calendar macroeconomic săptămânal

Germania	18 decembrie	Climatul de afaceri, ind. IFO (Dec)
R. Moldova	19 decembrie	Prețurile producției industriale (Noi)
Zona Euro	19 decembrie	Prețurile de consum (Noi)
R. Moldova	20 decembrie	Producția industrială (Oct)
Zona Euro	20 decembrie	Încrederea consumatorilor (Dec)
Zona Euro	20 decembrie	Sectorul de construcții (Oct)
Rusia	20 decembrie	Încrederea consumatorilor (T4)
Rusia	20 decembrie	Prețurile de producător (Noi)
România	20 decembrie	Evoluția construcțiilor (Oct)
R. Moldova	21 decembrie	Transferurile de mijloace bănești (Noi)

pieța monetară	15-Dec-2023	5 zile (%)	an/an (%)
CHIBOR (3L)	8.86	0.6	(62.3)
CHIBOR (6L)	9.15	0.3	(61.7)
EURIBOR (3L)	3.920	(0.8)	90.1
EURIBOR (6L)	3.912	(0.6)	56.9
LIBOR (3L)	5.6256	(0.0)	18.7
LIBOR (6L)	5.6481	(1.3)	9.6

pieța de capital	15-Dec-2023	5 zile (%)	an/an (%)
DJIA	37,305.2	2.9	13.3
EuroStoxx 50	4,549.4	0.6	19.6
MOEX	3,033.9	(1.5)	42.7
BET	15,409.2	2.5	28.8

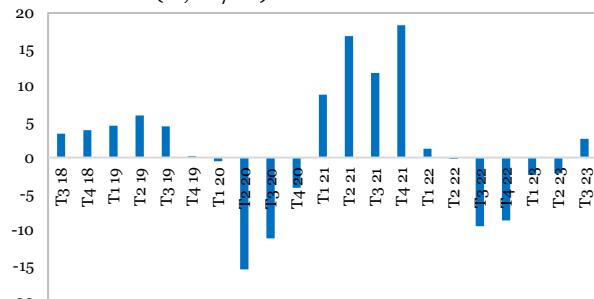
pieța valutară	15-Dec-2023	5 zile (%)	an/an (%)
EUR/USD	1.0895	1.2	2.5
EUR/MDL	19.5338	2.3	(5.1)
USD/MDL	17.8717	0.8	(7.5)
RON/MDL	3.9291	2.2	(6.0)

cotații mărfuri	15-Dec-2023	5 zile (%)	an/an (%)
petrol (WTI) (\$/bbl)	71.4	0.3	(6.1)
aur (\$/uncie)	2,019.6	0.7	13.7

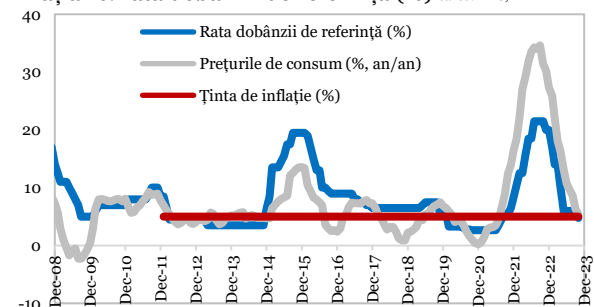
macro indicatori	perioada	an/an (%)	nivel (%)
PIB real	T3 2023	2.6	
rata inflației IPC	Noi-2023	5.45	
rata șomajului	T3 2023		4.10
rata de dobândă de politică monetară	din 07-Noi-2023		4.75

Surse: BNM, BNS, Bloomberg

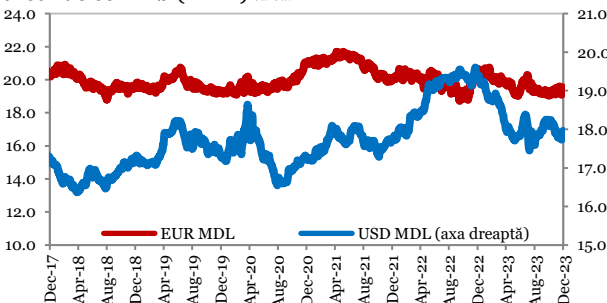
dinamica PIB (% an/an) sursa: BNS

inflația vs. rata dobânzii de referință (%) surse: BNS, BNM

cursul de schimb (MDL) sursa: BNM

ANALIZĂ

dr. Andrei Rădulescu

Director Analiză Macroeconomică | Banca Transilvania
(+4)0374.697.575 | (+4)0754.035.080 | (+4)0730.727.516
andrei.radulescu@bancatransilvania.ro

VÂNZĂRI & TRANZACȚIONARE

Natalia Paraschiv

Director Trezorerie | Victoriabank
(+373) 22.576.350 | (+373) 69.295.131
natalia.paraschiv@vb.md

Grupul Financiar Banca Transilvania

- cursuri case de schimb [accesează AICI](#)
  - depozite – persoane juridice [accesează AICI](#)
  - carduri bancare [accesează AICI](#)
  - titluri de stat și operațiuni REPO [accesează AICI](#)
  - tranzacționare pe Bursa de Valori din Moldova [accesează AICI](#)
-
- finanțări rapide către persoane fizice, credite de consum pentru nevoi personale sau pentru achiziții în rate în locațiile comercianților parteneri [accesează AICI](#)
-
- acces rapid și simplificat la suport financiar în vederea achiziției de bunuri de folosință îndelungată; se adresează persoanelor juridice, companii mici, mijlocii și corporate [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare și management pentru folosința autovehiculelor, împreună cu administrarea externalizată a tuturor operațiunilor de care depinde funcționarea flotei auto [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare pentru afacerile mici [accesează AICI](#)
-

LIMITAREA RĂSPUNDERII

Acest raport este publicat în Republica Moldova de către Banca Comercială "Victoriabank", o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei (BNM) și Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF). În baza licenței CNPF de societate de investiții de categoria „C” seria CNPF nr. 000820 din 15.03.2015, Banca Comercială "Victoriabank" are dreptul să desfășoare cercetări în investiții și analiza financiară sau orice altă formă de recomandare generală privind tranzacțiile cu instrumente financiare. Analizii financiare și/sau persoanele care difuzează rapoartele emise de către Banca Comercială "Victoriabank", nu au interese personale și nu se află în conflict de interese în raport cu instrumentele financiare la care se referă raportul. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Informația cuprinsă în Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" nu constituie o informație privilegiată, în sensul Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, Banca Comercială "Victoriabank" respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață. Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere. Atragem atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, cu prezumția veridicității sursei, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către instituții publice, organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții, Banca Comercială "Victoriabank" neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție ce ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociați factori de risc, care nu sunt totalmente explicați în rapoarte. Altfel spus, Banca Comercială "Victoriabank" sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar cu aprobare explicită și doar prin menționarea sursei.